

Dosarul nr. 3ra-25/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: N. Costăș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

27 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Maria Ghervas
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Vladimir Cernov și Tatiana Cernova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Primarul mun. Bălți împotriva Serviciul Cadastral Teritorial Bălți și Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, intervenienți accesorii Societatea Comercială „Miolat-Auto” Societate cu Răspundere Limitată, Societatea cu Răspundere Limitată „Mav-Prim”, Societatea pe Acțiuni „Transcon” în proces de lichidare cu privire la anularea refuzurilor și obligarea efectuării lucrărilor cadastrale,

împotriva deciziei din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru și a fost menținută hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central

și împotriva încheierii din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea înaintată de Vladimir Cernov și Tatiana Cernova cu privire la intervenirea în proces în calitate de intervenienți accesorii,

c o n s t a t ă:

La data de 31 ianuarie 2018 reclamantul Primarul mun. Bălți a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciul Cadastral Teritorial Bălți și Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, intervenienți accesorii SC „Miolat-Auto” SRL, SRL „Mav-Prim”, SA „Transcon” în proces de lichidare cu privire la anularea refuzurilor și obligarea efectuării lucrărilor cadastrale.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că, prin decizia Consiliului mun. Bălți nr. 9/33 din 29 septembrie 2016 „Cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra sectoarelor de teren proprietate municipală” și anexa 22, au fost stabilite și aprobate hotarele sectorului de teren cu numărul cadastral xxxxx cu suprafața de 0,2366 ha, din mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 131.

A comunicat că, prin pct. 2 din decizia Consiliului mun. Bălți nr. 8/22 din 08 septembrie 2017 „Cu privire la examinarea cererii prealabile a SRL „Mav-Prim”, SRL „Miolat-Auto” și SA „Transcon” din 06 iunie 2017 și modificarea deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 9/33 din 29 septembrie 2016 „Cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra sectoarelor de teren proprietate municipală”, a fost modificată decizia Consiliului mun. Bălți nr. 9/33 din 29 septembrie 2016 „Cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra sectoarelor de teren proprietate municipală” prin substituirea anexei nr. 22 cu anexa nou aprobată.

A specificat că, prin pct. 3 al aceleași decizii, a fost împuternicit Primarul interimar al mun. Bălți, de comun cu SRL „Mav-Prim” și SRL „Miolat-Auto” concomitent, să se adreseze către Serviciul Cadastral Teritorial mun. Bălți al IP „Agenția Servicii Publice” cu cererea pentru a fi efectuate lucrări cadastrale referitor la modificarea hotarelor sectoarelor de teren în partea micșorării teritoriului cu numărul cadastral xxxxx cu 500 m², și respectiv, părții cointeresate în partea majorării teritoriului, numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 500 m², în scopul stabilirii și înregistrării cotei-părți a municipiului Bălți cu suprafața de 500 m² din lotul de teren cu numărul cadastral xxxxx.

A afirmat că, la data de 17 octombrie 2017 Primăria mun. Bălți a solicitat Serviciului Cadastral Teritorial Bălți al IP Agenția Servicii Publice introducerea modificărilor în Registrul bunurilor imobile, conform deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 8/22 din 08 septembrie 2017. La data de 06 noiembrie 2017 Serviciului Cadastral Teritorial Bălți al IP „Agenția Servicii Publice” a expediat în adresa Primăriei mun. Bălți refuzul nr. 11/020/01-08/224, prin care a menționat că lucrările solicitate reprezintă de fapt formarea bunului imobil prin combinare, respectiv, nu pot fi executate.

A relatat că, refuzul de a executa lucrările cadastrale a fost înregistrat la secretariatul Primăriei mun. Bălți, la data de 08 noiembrie 2017 cu nr. P-03-12/2901. Prin urmare, nefiind de acord cu refuzul Serviciului Cadastral Teritorial Bălți al IP „Agenția Servicii Publice” de a executa lucrările cadastrale, la data de 04 decembrie 2017 Primăria mun. Bălți a expediat în adresa Agenției Servicii Publice cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea refuzului din 06 noiembrie 2017 și elaborarea dosarului tehnic cu privire la modificarea hotarelor sectoarelor de teren cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx din mun. Bălți, str. Ștefan cel mare 131, în scopul de înregistrare a cotei-părți a municipiului Bălți cu suprafața de 500 m² din lotul de teren cu numărul cadastral xxxxx.

A notat că, prin răspunsul IP „Agenției Servicii Publice” Departamentul Cadastru din 12 ianuarie 2018, recepționat la data de 17 ianuarie 2018, cererea

prealabilă din 04 decembrie 2017, a fost respinsă, motivându-se că terenul în privința căruia a dispus administrația publică locală nu se afla în circuitul civil.

A subliniat că, în cazul dat nu există înstrăinare conform deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 8/22 din 08 septembrie 2017, dar scopul este de înregistrare a cotei-părți a mun. Bălți cu suprafața de 500 m² din lotul de teren cu numărul cadastral xxxxx. Așadar, argumentul pârâtului ca temei pentru respingerea cererii de efectuare a lucrărilor cadastrale, este neîntemeiat.

A solicitat anularea refuzurilor Serviciului Cadastral Teritorial Bălți al Agenției Servicii Publice nr. 11/020/01-08/224 din 06 noiembrie 2017 și Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru nr. 11-07/231/2017/849 cu privire la executarea lucrărilor cadastrale și obligarea acestora să efectueze lucrările cadastrale de elaborare a dosarului tehnic cu privire la modificarea hotarelor sectoarelor de teren cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx din mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 131, în scopul de înregistrare a cotei-părți a municipiului Bălți cu suprafața de 500 m² din lotul de teren cu numărul cadastral xxxxx.

Prin hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Primarul mun. Bălți, au fost considerate neîntemeiate răspunsurile Serviciului Cadastral Teritorial Bălți al Agenției Servicii Publice nr. 11/020/01-08/224 din 06 noiembrie 2017 și Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru nr. 11-07/231/2017/849 cu privire la executarea lucrărilor cadastrale și a fost obligat Serviciului Cadastral Teritorial Bălți și Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru să efectueze lucrările cadastrale de elaborare a dosarului tehnic cu privire la modificarea hotarelor sectoarelor de teren cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx din mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare 131, în scopul de înregistrare a cotei-părți a municipiului Bălți cu suprafața de 500 m² din lotul de teren cu numărul cadastral xxxxx.

Prin încheierea din 11 septembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost admisă cererea reprezentantului Primarului mun. Bălți, Oleg Leahu și a fost corectată eroarea mecanică din textul și dispozitivul hotărârii din 18 mai 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central prin substituirea numărului cadastral greșit „xxxxx” cu numărul cadastral corect „xxxxx”.

La data de 24 septembrie 2018 Vladimir Cernov și Tatiana Cernova au depus în instanța de apel cerere cu privire la intervenirea în proces în calitate de intervenienți accesorii.

Prin încheierea din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea înaintată de Vladimir Cernov și Tatiana Cernova cu privire la intervenirea în proces în calitate de intervenienți accesorii.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că Vladimir Cernov și Tatiana Cernova au solicitat antrenarea lor în proces ca intervenienți accesorii alături de pârât, fără a ține cont de faptul că prevederile art. 67 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede expres că intervenientul accesoriu poate fi atras în proces până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță, prin urmare ultimii erau în drept să

înainteze o astfel de cerere în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și nu în instanța de apel.

Prin decizia din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru și a fost menținută hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, Primarul mun. Bălți era în drept să solicite Serviciului Cadastral Teritorial Bălți, IP „Agenția Servicii Publice” Departamentul Cadastru elaborarea dosarului tehnic cu privire la modificarea hotarelor sectorului de teren cu nr. cadastral xxxxx, iar ultimul era obligat să le efectueze, or conform prevederilor art. 5 alin. (1) al Legii cu privire la formarea bunurilor imobile, lucrările cadastrale ce țin de formarea bunurilor imobile se execută de către organele cadastrale teritoriale și de către întreprinderi de stat sau private în ale căror state de personal sunt angajați ingineri cadastrali certificați de către organisme de certificare.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți a constatat, la caz, prezența unui litigiu în contencios administrativ ce ține de refuzul apelantului de a efectua lucrări tehnice de elaborare a dosarului tehnic. La moment, părțile nu au litigiu legat de modificarea, formarea, înregistrarea sau intabularea unor drepturi în Registrul bunurilor imobile, precum și includerea modificărilor hotarelor sectoarelor de teren.

În concluzie, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți a menționat că refuzul apelantului înserat în răspunsurile adresate intimatului sunt asimilate actului administrativ. Respectiv, apelantul urma să emită o decizie de refuz, sau de respingere, dacă ajungea la concluzia că intimatul nu a întrunit toate condițiile prevăzute de lege pentru elaborarea dosarului tehnic cu privire la modificarea hotarelor sectorului de teren, care poate fi contestată cu cerere prealabilă la registratorul Agenției Servicii Publice, iar decizia acestuia în instanța de judecată.

La data de 31 octombrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Vladimir Cernov și Tatiana Cernova au declarat recurs împotriva deciziei din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți și încheierii din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și încheierii instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului au indicat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Au punctat că, instanța de apel în motivarea încheierii contestate a făcut trimitere la art. 67 alin. (1) Cod de procedură civilă, dar nu a aplicat și prevederile art. 376 Cod de procedură civilă, deși acestea au fost invocate, atât în cererea de intervenire, cât și în cadrul ședinței de judecată.

Au afirmat că, în încheierea din 09 octombrie 2018, instanța de apel nu a constatat lipsa unui interes demonstrat în soluționarea cauzei puse pe rolul instanței. Mai mult ca atât, în motivarea deciziei contestate, instanța de apel a reținut că, anterior, prin decizia din 01 septembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău, au fost anulate parțial contractele de vânzare-cumpărare nr. 206 din 19 ianuarie 2000 încheiate între Primăria

mun. Bălți și SA „Transcon” și nr. 3142 din 01 decembrie 2004 încheiat între SA „Transcon” cu SRL „Miolat Auto” și SRL „Slovegrena”, în partea înstrăinării lotului de teren cu suprafața de 0,05 ha din suprafața de 1,1583 ha, pe care se efectuează accesul spre str. Ștefan cel Mare, 131 mun. Bălți.

Au precizat că, decizia din 01 septembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău, a fost invocată, atât de Primarul mun. Bălți, cât și de reprezentantul intervenienților accesorii SC „Miolat-Auto” SRL, SRL „Mav-Prim”, SA „Transcon” în calitate de temei pentru adoptarea deciziei Consiliului mun. Bălți nr. 8/22 din 08 septembrie 2017.

Au subliniat că, din conținutul datelor grafice și a copiilor actelor judecătorești, este evident faptul că orice soluționare a cauzei privind obligarea Serviciului Cadastral Teritorial Bălți de a efectua lucrări cadastrale de elaborare a dosarului tehnic cu privire la modificarea hotarelor sectoarelor de teren din mun. Bălți str. Ștefan cel Mare 131, nu poate să nu afecteze drepturile lor, deoarece aceste modificări indiscutabil vor modifica amplasarea hotarelor terenurilor adiacente și respectiv se vor reflecta și asupra căii de acces spre terenul cu numărul cadastral xxxxx, care le aparține cu drept de proprietate.

Au menționat că, interesul intervenției lor constă în apărarea dreptului de proprietate și respectiv a dreptului de folosință asupra terenului cu număr cadastral xxxxx, accesul la care este asigurat prin terenul cu număr cadastral xxxxx, modificarea căruia la moment este solicitată prin executarea lucrărilor cadastrale de către părțile în cauză.

Au relevat că, aceste circumstanțe nu puteau fi necunoscute Primarului mun. Bălți, precum și intervenienților accesorii SC „Miolat-Auto” SRL, SRL „Mav-Prim”, SA „Transcon”.

Au relatat că, neatragerea lor în proces constituie temei de casare a încheierii și deciziei din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, deoarece instanța de apel fiind sesizată de interesul lor în examinarea cauzei a refuzat atragerea lor în proces și respectiv a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, fapt ce atestă încălcarea art. 5 Cod de procedură civilă și art. 6 § 1 CEDO.

La data de 07 noiembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru a declarat recurs împotriva deciziei din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca nefondată.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

A afirmat că, cererile intimatului au fost examinate în strictă conformitate cu legislația națională ce vizează adresările organelor administrației publice locale.

A susținut că, instanța de apel corect a relevat că intimatul este în drept să solicite recurentului elaborarea dosarului tehnic, însă ultimul nu este obligat să efectueze lucrări contract prevăderilor legale, deoarece efectuarea lucrărilor se bazează pe

prevederile Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354-XV din 28 octombrie 2004, Instrucțiunii cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a dreptului asupra lor din 22 iunie 2005 și Hotărârii pentru aprobarea tarifelor la serviciile prestate de întreprinderea de Stat „Cadastru” și filialele acesteia nr. 770 din 02 februarie 2007.

A subliniat că, nu poate fi acceptată poziția instanței de apel expusă în pct. 44 al deciziei contestate, deoarece prin răspunsul acordat intimatului, acestuia i-au fost date explicațiile respective ce vizează de efectuarea lucrărilor solicitate și nu a emis decizii de refuz sau respingere a cererii. Ordinul privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren nr. 70 din 04 octombrie 2017, prevede o procedura amplă de elaborarea și efectuare a lucrărilor, și include proceduri de modificare, formare inclusiv și a hotarelor sectorului de teren, ceea ce instanța de judecată incorect a tratat Legea.

A menționat că, instanța de apel eronat a concluzionat că refuzul înserat în răspunsurile adresate intimatului sunt asimilate actului administrativ, deoarece în cazul respingerii recursului va fi în imposibilitate să execute hotărârea din 18 mai 2018, or efectuarea lucrărilor cadastrale de elaborarea dosarului tehnic prevede modificarea hotarelor sectorului de teren, stabilirea cotelor-părți etc., iar aceasta contravine poziției expuse în pct. 44 a deciziei Curții de Apel. De altfel, modul de primire a cererilor ce se referă la speța dată, este reglementată de Instrucțiunea cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor din 22 iunie 2005, care reglementează în capitolul III că procedura înregistrării, primirea documentelor pentru înregistrare se efectuează de către registrator, la caz, cererea a fost adresată, recepționată și examinată de conducerea OCT Bălți, dar nu de registratorul IP „Agenția Servicii Publice” așa cum prevede art. 31, 33 din Legea cadastrului bunurilor imobile.

A relevat că, nu a emis careva acte administrative și nu a comis nesoluționarea în termenul stabilit de lege a unei cereri (art. 8 din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994), dar a adus la cunoștința intimatului rezultatele examinării în strictă conformitate cu art. 14 din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994. Consideră că în prezenta speță lipsește obiectul contenciosului administrativ prevăzut de art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia și încheierea contestată la data de 09 octombrie 2018, iar recurenții au declarat recurs la data de 31 octombrie 2018 și 07 noiembrie 2018.

Astfel, recursurile, declarate la data de 31 octombrie 2018 și 07 noiembrie 2018, sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Vladimir Cernov și Tatiana Cernova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursurile declarate de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Vladimir Cernov și Tatiana Cernova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Vladimir Cernov și Tatiana Cernova ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, Vladimir Cernov și Tatiana Cernova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru